

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-11-27
Besvaras senast
2015-12-09 kl. 12.00

Till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:382 Organdonation

I dag finns det närmare 700 patienter som väntar på att få livet tillbaka. De väntar på att få ett nytt organ. De flesta som väntar har förlorat sin njurfunktion och går flera gånger i veckan på dialys. Väntetiden för att få en ny njure transplanterad är flera år i ett land med en sjukvård i världsklass.

Sverige har den mest donationsvänliga befolkningen i Europa. Över 80 procent av befolkningen säger i enkäter att de vill donera organ. Snittet inom EU ligger på 55 procent. Dessvärre har bara knappt hälften av Sveriges befolkning, 40 procent, tagit aktiv ställning. Bristen på organ och vävnader är stor och det är därför viktigt att fler människor än i dag tar aktiv ställning till om man är positiv till organdonation eller inte. Som en följd av bristen på organ avlider mellan 30 och 50 patienter varje år innan de får möjlighet att bli transplanterade.

Det är framför allt tre saker som ligger till grund för det relativt sett låga antalet organdonationer: Sverige behöver bli bättre på att kommunicera om frågan, sjukvården behöver bli bättre på att identifiera möjliga organdonatorer och lagstiftningen och regelverket behöver uppdateras och förtydligas.

Regeringens särskilda utredare Anders Milton har presenterat ett antal förslag, inklusive lagändringar, som med bibehållna etiska ramar ska kunna leda till att antalet donatorer fördubblas och transplantationskön i princip försvinner.

Sjukvården måste få rätt verktyg för att kunna möta den donationsvilja som finns. På samma sätt som sjukvården ska acceptera en patients rätt att avstå från viss behandling måste vården respektera människors önskan att kunna donera sina organ och, där det är lämpligt och möjligt, bidra till att det kan ske.

Ett förslag som bör övervägas för att få fler att ta ställning till organdonation är att göra det möjligt att meddela sin vilja med ett kryss på deklaraionsblanketten eller varför inte via en donationsapplikation. Sjukvården bör under en kort och begränsad tid få fortsätta intensivvården även när hoppet att rädda patientens liv är ute om det innebär att man kan tillgodose en patients önskan att donera organ. Detta är i dag inte tillåtet. Det bör bli tillåtet och ett lagförtydligande här skulle innebära att den ansvariga läkaren, när ett liv inte går att rädda, ändå fortsätter med intensivvårdsbehandling för att organen ska kunna användas för donation.

Varje människa har rätt att själv bestämma om man vill donera eller inte. Bristen på organ och vävnader är stor och det är därför viktigt att fler människor än i dag tar aktiv ställning till om man är positiv till organdonation eller inte. Vår sjukvårdspersonal borde i stället för att fråga anhöriga till nyligen avlidna om de aktivt sagt ja till organdonation i stället fråga anhöriga om de aktivt sagt nej till organdonation.

Med hänvisning till det anförda vill jag fråga statsrådet Gabriel Wikström:

Vad avser statsrådet att göra för att möjliggöra fler transplantationer?

.....

Catharina Bråkenhielm (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin